

NAPOLEONOV SPOMENIK - SPOMENIK FRANCOSKI ILIRIJI

ILIRSKI STEBER

Trg francoske revolucije

Napoleonov spomenik stoji na sprva rimskih nato pa srednjeveških (nemških) vratih stare stavbe s Križankami na Trgu francoske revolucije v Ljubljani.

Včasih se je imenoval Napoleonov trg.

Je edini spomenik Napoleona v Evropi izven Francije. Napoleon Bonaparte je bil znameniti francoski vojskovodja. Postavljen je zato, ker so Francozi ob okupaciji priznali slovenski jezik kot enakovredni uradni jezik in veliko pripomogli k narodnemu prebujanju Slovencev v takratnih Napoleonovih Ilirskih provincih (Slovenija-Istra-Dalmacija). Ilirija je bila v starem veku vzhodna obala Jadranskega morja poseljena z Iliri, pod vplivom provinca. Ilirske province pa so politična tvorba iz slovenskih in hrvaških dežel pod francosko oblastjo. Sedež Ilirskih provinc je bila Ljubljana. Z njimi si je Napoleon zagotovil kopno pot do Turčije in makedonskega bombaža, blokado Jadranskega morja in onemogočil pomorsko zvezo med Anglijo in Avstrijo.

Spomenik je delo kiparja Lojzeta Dolinarja, po zamisli zelo znanega arhitekta Jožeta Plečnika.

Štirioglati steber je visok 13 m izklesan iz hvarskega marmorja. Na njem je v reliefu na severni strani upodobljena Napoleonova glava z lovorovim vencem, pod reliefom pa beremo Vodnikove verze ode Ilirija oživljena in Župančiča. Na južni steni je na četrtem kvadratu spodaj pritrjena pozlačena bronasta glava Ilirije. V steber je vzdan prah iz groba padlega francoskega vojaka, ki je umrl v bojih z Avstrijci l. 1813 pri Črnučah v Ljubljani.

Spomenik so postavili l. 1929 ob 120 obletnici Napoleonovih Ilirskih provinc.

Že po odkritju spomenika so na zahodno stran pritrdili prav tako pozlačeno palmovo vejo, ki jo je poklonila francoska republika.

Zanimivost spomenika je, da je kamnosek narobe odmeril kamen, ki je pri postavitvi štrlel na vrhu. Zato je bil zelo žalosten. Ta napaka je bila Jožetu Plečniku prav všeč, zato je odločil, da tako tudi ostane.